

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 999/2019
17.10.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Јасмине Васовић и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА и др., због продуженог кривичног дела превара из члана 208. став 4. у вези става 1. Кривичног законика, у вези са чланом 61. и 33. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљене АА, адвоката Радивоја Вукичевића и адвоката Радомира Којића и браниоца окривљеног Немање Пеовића, адвоката Жељка Гвојића, поднетим против правноснажних пресуда Основног суда у Сомбору К 1508/13 од 11.04.2018. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 1204/18 од 20.03.2019. године, у седници већа одржаној дана 17.10.2019. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Радомира Којића и браниоца окривљеног Немање Пеовића, адвоката Жељка Гвојића, поднети против правноснажних пресуда Основног суда у Сомбору К 1508/13 од 11.04.2018. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 1204/18 од 20.03.2019. године, и то захтев браниоца окривљене АА, у односу на повреде закона из члана 439. тачка 1) и члана 438. став 1. тачка 8) ЗКП, а захтев браниоца окривљеног Немање Пеовића у односу на повреду закона из члана 439. тачка 2) Законика о кривичном поступку, док се ови захтеви у преосталом делу и захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Радивоја Вукичевића у целости, ОДБАЦУЈУ.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сомбору К 1508/13 од 12.04.2018. године, окривљени Немања Пеовић и АА, су, поред осталих, оглашени кривим због продуженог кривичног дела превара из члана 208. став 4. у вези става 1. у вези са чланом 61. и чланом 33. Кривичног законика и осуђени и то: окривљени Немања Пеовић, на казну затвора у трајању од три године и шест месеци у коју му се сходно члану 63. КЗ, урачунава време проведено у притвору од 16.08.2005. године до 12.07.2006. године, а окривљена АА, на казну затвора у трајању од две године и шест месеци. Оштећени наведени на страни 31. и страни 32. изреке првостепене пресуде су са имовинскоправним захтевима упућени на парнични поступак у смислу члана 258. ЗКП. На основу члана 264. став 1. ЗКП, окривљени Немања Пеовић и АА, су обавезани да солидарно са осталим окривљенима надокнаде трошкове кривичног поступка у износу од 385.645,20 динара и паушал у износу

од 50.000,00 динара, а све у року од три месеца од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 1204/18 од 20.03.2019. године, одбијене су као неосноване жалба бранилаца окривљених Немање Пеовића, ББ, АА и ВВ, а првостепена пресуда је потврђена.

Против ових пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено су поднели:

- бранилац окривљене АА, адвокат Радивоје Вукичевић, због повреде закона из члана 439. тачка 1) и тачка 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање;

-бранилац окривљене АА, адвокат Радомир Којић, због повреда закона из члана 438. став 1. тачка 8), тачка 9) и став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд, побијане пресуде укине односно преиначи и браниоца окривљеног обавести о седници већа у смислу члана 488. став 2. ЗКП и

-бранилац окривљеног Немање Пеовића, адвокат Жељко Гвојић, због повреда закона из члана 439. тачка 1) и тачка 2) ЗКП са предлогом да Врховни касациони суд, усвоји захтев, побијане пресуде укине или преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе да је извршио предметно кривично дело.

Врховни касациони суд је у смислу члана 488. став 1. ЗКП, доставио по примерак захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених Републичком јавном тужиоцу, па је одржао седницу већа, о којој у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није обавестио јавног тужиоца и браниоце окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, на којој седници је размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих су захтеви поднети, те је по оцени навода и предлога у захтевима бранилаца окривљених, нашао:

Бранилац окривљене АА, адвокат Радомир Којић у захтеву за заштиту законитости истиче да у чињеничном опису дела датом у изреци првостепене пресуде нису садржана субјективна обележја продуженог кривичног дела превара из члана 208. став 4. у вези става 1. у вези члана 33. и члана 61. КЗ, за које је окривљени оглашен кривим правноснажном пресудом, јер у истом није наведено да је окривљена поступала са умишљајем што према ставу браниоца указује да окривљена није крива за извршење кривичног дела, при чему у изреци пресуде нису назначени место, време и начин извршења кривичног дела.

Изнете наводе захтева браниоца окривљене АА, којима се указује да је правноснажном пресудом повређен кривични закон из члана 439. тачка 1) ЗКП, Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Ово стога што су у чињеничном опису дела датом у изреци првостепене пресуде означене све чињенице и околности које чине законска обележја продуженог кривичног дела превара из члана 208. став 4. у вези става 1. у вези са чланом 61. и чланом 33. КЗ и то како оне које се односе на радњу извршења која

се састоји у томе што је окривљена АА, као административни радник у Агенцији „ГГ“ из ..., заједно са осталим окривљенима доводила у заблуду више оштећених физичких лица лажним приказивањем чињеница да ће им уз посредство наведене агенције обезбедити запослење у виду законитог посла са сигурном зарадом код послодавца у иностранству уз смештај и исхрану који би били на терет послодавца, тако и оне које се тичу субјективног односа окривљене према извршеном делу и то да је окривљена у урачунљивом стању и са директним умишљајем извршила предметно кривично дело пошто је у изреци наведено да је окривљена била способна да схвати значај дела и да управља својим поступцима, да је код ње постојала намера да заједно са осталим окривљенима прибави себи противправну имовинску корист веће вредности као и то да је била свесна да је њено дело забрањено. По налажењу овога суда а насупрот наводима захтева у изреци пресуде су наведени место, време и начин извршења предметног кривичног дела.

Из изнетог произлази да нижестепени судови нису на штету окривљене АА, повредили кривични закон из члана 439. тачка 1) ЗКП, у питању да ли је дело за које је окривљена оглашена кривом кривично дело, па је захтев браниоца окривљене, адвоката Радомира Којића у односу на ову повреду кривичног закона, оцењен као неоснован.

У захтеву за заштиту законитости бранилац окривљене АА, адвокат Радомир Којић истиче да правноснажном пресудом није потпуно решен предмет оптужбе и да је на тај начин повређен закон из члана 438. став 1. тачка 8) ЗКП, са образложењем да је окривљеној измењеним оптужним актом од 07.03.2018. године стављено на терет извршење кривичног дела превара и према оштећеном ДД, али да према образложењу првостепене пресуде произлази да је суд утврдио да у односу на ово лице нема елемената преваре, већ да је у питању имовинскоправни однос, због чега је, према ставу браниоца, суд морао да донесе ослобађајућу пресуду у односу на ову радњу извршења продуженог кривичног дела.

Врховни касациони суд изнете наводе браниоца окривљене АА, оцењује као неосноване из следећих разлога:

У конкретном случају првостепени суд је из изреке пресуде изоставио радњу извршења у односу на оштећеног ДД, која је улазила у састав продуженог кривичног дела, а која није доказана, с обзиром да не постоји законска могућност да се у изреци пресуде за поједине делове чињеничног стања истог кривичног дела донесе ослобађајућа, а за друге радње осуђујућа пресуда, при чему је суд у образложењу пресуде у осмом ставу на страни 87, и у првом ставу на страни 88, дао разлоге због чега је нашао да ова радња није доказана, односно због чега ју је изоставио из изреке пресуде. Из наведеног произлази да то што је првостепени суд радњу за коју је нашао да није доказана, изоставио из чињеничног описа кривичног дела, не може имати карактер битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 8) ЗКП, како се неосновано наводи у побијаном захтеву браниоца окривљене АА, адвоката Радомира Којића, већ је првостепена пресуда повољнија по окривљеног у односу на оптужбу у погледу бројности радњи које су окривљенима стављене на терет.

Из изнетих разлога, имајући у виду да је правноснажном пресудом одлучено о кривичном делу које се оптужбом ставља на терет окривљеној,

Врховни касациони суд је нашао да су неосновани наводи захтева браниоца окривљене АА, адвоката Радомира Којића у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 8) ЗКП.

Бранилац окривљеног Николе Пеовића у захтеву за заштиту указује да према чињеничном опису дела датом у изреци првостепене пресуде произлази да су сва оштећена лица са Агенцијом „ГГ“, у временском периоду од децембра 2004. године до половине августа 2005. године закључила уговор о посредовању са временским важењем од једне године, а да је Полицијска управа половином августа 2005. године прекинула делатност наведене агенције због чега се, према наводима захтева, може закључити да би окривљени до истека временског рока за извршење предметних уговора предузимао уговорене радње тако да суд није могао применити правну квалификацију свршеног кривичног дела превара већ је радњу извршења морао квалификовати искључиво као покушај кривичног дела превара.

Врховни касациони суд налази да су изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Немање Пеовића којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, неосновани, јер су у чињеничном опису датом у изреци првостепене пресуде означене све чињенице и околности које чине законска обележја продуженог кривичног дела превара из члана 208. став 4. у вези става 1. у вези члана 61. и члана 33. КЗ, за које је окривљени Немања Пеовић оглашен кривим правноснажном пресудом укључујући и последицу кривичног дела која је у конкретном случају и наступила, а иста се састоји у томе што су сви оштећени, доведени у заблуду од стране окривљених лажним приказивањем чињеница, на штету своје имовине закључили уговор о посредовању при запошљавању те платили чланарину и депозит ради обезбеђивања иностране визе и пута у иностранство, тако да се, по налажењу овога суда, у радњама окривљеног Николе Пеовића стичу законска обележја свршеног продуженог кривичног дела превара из члана 208. став 4. у вези става 1. у вези члана 33. и 61. КЗ, а не наведеног кривичног дела у покушају како се то неосновано указује захтевом браниоца окривљеног.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је оценио као неоснован захтев браниоца окривљеног Немање Пеовића у односу на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

У захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног Немање Пеовића указује на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП и у вези са тим истиче да су у пресуди окривљени оглашени кривим да су заједнички извршили предметно кривично дело при чему се у изреци првостепене пресуде не наводи када и где је извршена свака појединачна радња извршења продуженог кривичног дела, у чему се она састоји и шта је конкретно окривљени Немања Пеовић предузео, већ се само уопштено наводи да су сви окривљени заједнички и у више наврата извршили недефинисане појединачне радње извршења продуженог кривичног дела.

Врховни касациони суд налази да бранилац окривљеног Немање Пеовића иако се у захтеву формално позива на повреду Кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, изнетим наводима указује да је изрека пресуде неразумљива у погледу чињеничног описа радње извршења предметног кривичног дела, који

недостатак пресуде би представљао битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, бранилац окривљене АА, адвокат Радомир Којић у захтеву наводи да је одлуком о кривичној санкцији повређен закон на штету окривљене тиме што суд није правилно применио одредбу члана 54. КЗ о одмеравању казне, нарочито имајући у виду да је побијаном првостепеном пресудом износ имовинске користи који су окривљени прибавили скоро преполовљен у односу на износ из раније укинуте првостепене пресуде донете у овом кривичном поступку. Изнетим наводима захтева бранилац окривљеног иако се позива на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП, у суштини истиче да суд није правилно одмерио казну с обзиром на чињенице које утичу да казна буде већа или мања, чиме се указује на неправилну одлуку о кривичној санкцији у смислу члана 441. став 1. ЗКП.

Према наводима захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Николе Пеовића чињеничне тврдње из изреке првостепене пресуде су неосноване, неистините, те нису засноване на доказима, с обзиром на то да су сва заинтересована лица уговоре о посредовању при запошљавању закључила на основу слободно изражене воље док наплаћивање од комитената новчаних износа на име предметне чланарине и депозита није било противправно, већ је то било дозвољено важећим прописима, због чега код окривљених, према наводима захтева није постојала преварна намера, којим наводима захтева се оспорава оцена доказа и истом утврђено чињенично стање у побијаним правноснажним пресудама, у погледу постојања субјективног обележја предметног кривичног дела.

Бранилац окривљене АА, адвокат Радивоје Вукичевић, у захтеву истиче да је у односу на ову окривљену погрешно примењен закон, будући да она као административни радник није имала било какву слободу одлучивања нити право располагања средствима која су уплаћивана од стране комитената агенције нити је било ком клијенту агенције давала било каква обећања и никада за себе није присвојила било који износ, којим наводима бранилац окривљене, правноснажну пресуду побија због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости, против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 11) и члана 441. став 1. ЗКП, нити због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања у правноснажној пресуди, то је Врховни касациони суд захтеве за заштиту законитости браниоца окривљене АА, адвоката Радомира Вукичевића и браниоца окривљеног Немање Пеовића, у овом делу оценио као недозвољене.

Бранилац окривљене АА, адвокат Радивоје Вукичевић, у уводу захтева истиче да су побијане правноснажне пресуде донете уз учињену повреду закона из члана 439. тачка 1) и тачка 3) ЗКП, али истакнуте повреде закона не конкретизује.

Поред тога, бранилац окривљене АА, адвокат Радомир Којић, у захтеву указује на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, истичући да је првостепени суд изашао изван оквира оптужног акта наводећи у образложењу пресуде да „иако је то изостављено из оптужног акта не може се прећутати да из исказа сведока произлази да су управо АА и ББ, узимали новац за прекоредни одлазак, што такође указује да су њихове одбране неосноване“, при чему у захтеву не опредељује која радња је унета у изреку пресуде, а да иста није била садржана у диспозитиву оптужног акта, односно не образлаже у чему се у конкретном случају огледа прекорачење оптужбе.

Надаље, бранилац окривљене АА, адвокат Радомир Којић у захтеву истиче да се правноснажна пресуда заснива на доказу на коме се по одредбама Законика о кривичном поступку не може заснивати и да је тиме учињена повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, имајући у виду да је суд ценио доказе – исказе сведока који су раније дати у вези са наводним узимањем новца за прекоредни одлазак у иностранство, а од чега се изменом оптужнице од 07.03.2018. године одустало, али у захтеву не наводи, који искази су у питању.

Одредбом члана 484. ЗКП, прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за његово подношење.

При томе, обавеза навођења разлога за подношење захтева због повреде закона подразумева не само формално означавање о којој повреди закона се ради, већ и указивање на то у чему се оно састоји.

С обзиром на то да се у образложењу захтева браниоца окривљене АА не наводи у чему се састоје истакнуте повреде закона, а како Врховни касациони суд правноснажну одлуку у поступку који је претходио њеном доношењу испитује само у оквиру разлога, дела и правца побијања који су истакнути у захтеву за заштиту законитости у смислу члана 489. став 1. ЗКП, није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се конкретно огледају повреде закона на које се захтевом указује, то је оцењено да захтеви бранилаца окривљене АА у овом делу немају прописан садржај у смислу члана 484. ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) и тачка 3) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар – саветник
Весна Веселиновић, с.р.

Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић